

Rami Lehtinen ps ym.

Toimenpidealoite opetuksen kurinpitotoimien laajentamisesta

Eduskunnalle

Lain mukaan opettajilla on mahdollisuus antaa jälki-istuntoa oppilaille, jotka häiritsevät opetusta tai muuten rikkovat koulun järjestystä taikka menettelevät vilpillisesti. Jälki-istunto on opettajille tärkeä työkalu kurin ylläpitämiseen. Kurin pitäminen kouluissa on tärkeää siksi, että kaikille oppilaille voidaan taata hyvä ja turvallinen oppimisympäristö.

Joillekin oppilaille jälki-istuntoja voi kertyä varastoon, jolloin niiden kärsiminen vaatii järjestelyjä ja suunnittelua oppilaan ja koulun välille. Suunnitelmat rangaistusten kärsimiseen ovat hyvä tapa suman purkamiseen, mutta ongelmana on se, että suunnitelmien noudattamatta jättämisestä ei käytännössä seuraa mitään. Kun oppilas ymmärtää, että jälki-istuntojen suorittamatta jättämisellä ei ole juurikaan merkitystä, se vaikuttaa automaattisesti motivaatioon kärsiä rangaistuksia. Tällöin jälki-istunto rangaistusmuotona menettää arvoaan.

Oppilaita pitäisi motivoida suorittamaan rangaistuksensa suunnitelman mukaisesti. Yksi ratkaisu voisi olla se, että opettajille annettaisiin mahdollisuus evätä oppilaan osallistuminen koulun järjestämään luokkaretkeen tai muuhun koulun järjestämään tapahtumaan, johon osallistumisen katsotaan motivoivan oppilasta suorittamaan velvoitteensa. Nykyisen lainsäädännön puitteissa näin ei kuitenkaan ole mahdollista toimia. Lain mukaan luokkaretket ovat koulun ulkopuolista opetusta. Jälki-istuntoa ei voida järjestää niin, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.

Luokkaretket ovat oppilaille kivoja kokemuksia, ja niitä odotetaan pitkään. Jos opettajille annettaisiin mahdollisuus evätä luokkaretkkeen osallistuminen, se motivoisi oppilasta suorittamaan rangaistuksensa ja voisi myös samalla ennaltaehkäistä oppilaiden häiriökäyttäytymistä. Erityisesti se opettaisi nuoria ymmärtämään jo pienestä pitäen, että yhteiskunnassa sääntöjen vastaisella toiminnalla on aina seurauksia.

Suomalaiset opettajat ovat alansa ammattilaisia. Heidän toimivaltansa lisääminen auttaisi kurin ylläpitämistä ja olisi osoitus luottamuksesta ammattikuntaa kohtaan. Opettajat eivät varmasti eväisi luokkaretkelle tai muuhun vastaavaan tapahtumaan osallistumista kevyin perustein.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla laajennetaan opettajien toimivaltaa niin, että heillä on mahdollisuus evätä oppilaan osallistuminen luokkaretkille tai muihin vastaaviin tapahtumiin motivoidakseen oppilasta suorittamaan velvoitteensa.

Toimenpidealoite TPA 28/2025 vp

Helsingissä 8.4.2025

Rami Lehtinen ps
Sheikki Laakso ps
Merja Rasinkangas ps
Juha Hänninen kok